

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

20 березня 2024 року

Веде засідання голова Комітету ШУЛЯК О.О.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, доброго дня. У нас є кворум. Я думаю, що ми можемо розпочинати наше засідання. Всіх вітаю ще раз. І перед початком сьогоднішнього засідання давайте привітаємо наших колег з днем народження, які вони святкували в лютому та в березні. Це Бондар Ганна Вячеславівна, Рубльов Вячеслав Володимирович, Аліксійчук Олександр Васильович, Дунда Олег Андрійович і Ключко Андрій Андрійович. Найкращі вітання, колеги, здоров'я, перемог, самої головної перемоги і всього найкращого. *(Оплески)*

Колеги, розпочинаємо засідання. Склад нашого комітету – 26 народних депутатів. У відповідності до статті 44 Закону України про комітети засідання є повноважним, якщо на ньому присутні більше ніж половина від затвердженого Верховною Радою України складу його членів. На засіданні присутні зараз 16 народних депутатів, кворум – 14. Тому, колеги, продовжуємо.

І нагадую, що в цілях безпеки прямої трансляції на ютуб-каналі комітету не буде. І в разі технічної можливості засідання буде записане та викладене на сайт комітету згодом. Засідання комітету є повноважним. І перед тим, як ми приймемо порядок денний, чи є у вас, колеги, пропозиції? Будь ласка, пан Роман Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дякую, пані голово.

Шановні колеги, маю дві пропозиції до "Різного". Перша пропозиція щодо проведення спільного засідання комітету нашого та Комітету з питань безпеки і оборони в частині поправок до законопроекту про мобілізацію, які

стосуються органів місцевого самоврядування, які подавалися у співпраці з нашими асоціаціями.

І друге питання щодо однієї з громад Сумської області Великої Писарівки щодо ситуації, яка там склалася, п'ять кілометрів від кордону з країною-агресором. Теж коротко в "Різному".

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, чи будуть ще в когось пропозиції? Не буде. Тоді я пропоную прийняти порядок денний за основу та в цілому з врахуванням пропозицій пана Романа Лозинського. Будь ласка, переходимо до голосування.

За – 16. Рішення прийнято.

Колеги, інформую вас, що всі проекти висновків та супровідні до них документи по порядку денному засідання були завчасно для вашого ознайомлення завантаженні в систему "Електронний комітет".

Зараз переходимо до першого питання нашого порядку денного – це питання адміністративно-територіального устрою. Про перейменування окремих населених пунктів Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької та Чернігівської областей, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови.

Комітет має розглянути пропозицію органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів та рекомендації Українського інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів низки областей, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови, у зв'язку з необхідністю

приведення їх назв у відповідність з вимогами Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії".

Колеги, прошу першого заступника голови комітету, голову підкомітету Лозинського Романа Михайловича сповістити рішення підкомітету та алгоритм розгляду цих перейменувань. Прошу вас, Романе, до слова.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дякую, пані голово.

Шановні колеги, тут я прошу вашу увагу, тому що хочу з вами узгодити алгоритм розгляду цього питання. Найперше, дякую за довіру, яку ви висловили, коли прийняли рішення і я очолив цей підкомітет. Дякую всім, хто до нього долучився.

За перші два засідання підкомітету з питань деколонізації завдяки нашій командній згуртованій роботі ми знайшли консенсус щодо 109 перейменувань. Це багато, це важливо і це історично – 109 перейменувань населених пунктів. Абсолютна більшість з цього списку нових назв – це пропозиції громад, я хочу це теж зауважити, абсолютна більшість – це пропозиції громад, які пройшли громадські слухання і підтримані відповідними місцевими радами. Однак є такі ради, які в шестимісячний термін, який Законом України про деколонізацію чітко визначений, такі пропозиції рад прийняті не були, відповідно у визначений законом процес тут підключилися центральні органи виконавчої влади: Український інститут національної пам'яті та Національна комісія зі стандартів державної мови. Дякую. Тут присутні представники цих ЦОВВ, дякую за співпрацю, дякую за ваше включення і стабпідготовку. Тут теж у нас було все конструктивно.

Тепер щодо алгоритму. Шановні колеги, теоретично ми можемо розглядати всі 109 населених пунктів. Це 109 голосувань. Але я пропоную затвердити список перейменувань селищ і сіл окремо. Це 104

перейменування, як правило, по них не було дискусій на підкомітеті, а є консенсус. Але, якщо хтось з присутніх членів комітет хоче обговорити якісь селища чи села, то я попрошу, коли я зачитаю весь цей список сіл та селищ, оголосити такі громади, і ми винесемо їх на окреме голосування, – ті, які будуть потребувати окремого обговорення. Ті, які будуть мати консенсус, ми будемо голосувати всі разом зібрано в такий спосіб ми зможемо вкластися в сім голосувань. Це моя пропозиція для конструктивного розгляду.

Ми говорили щодо регламенту на комітеті, ми можемо це зробити, ми нічого не порушимо таким чином. І після голосування за сільські громади ми перейдемо до перейменувань міст. Міст у нас п'ять. І потім по кожному окремо буде обговорення, і загальне фінальне рішення комітету ми затвердимо все, що сьогодні на комітеті прийняли, і сільські, і селищні громади.

Скажіть, будь ласка, чи немає заперечень щодо такої процедури розгляду?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Віталій Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Одне уточнення. Підтримується пропозиція пана Романа, прохання, що коли він буде зачитувати перелік компромісних сіл, селищ, щоб одразу була поточна назва і назва, на яку пропонується перейменувати і тоді все пакетом голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Олександр Качура.

КАЧУРА О.А. Дуже слухна пропозиція, пане Романе, я вважаю, що так, як ви запропонували. Але хотів би, якщо, наприклад, ще у нас будуть запрошені так, щоб вони теж в якомусь адекватному регламенті могли свою

позицію зазначити не просто, а для якихось політичних балів серед своїх мешканців, а, якщо в них є заперечення обґрунтовані щодо пропозицій підкомітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ще будуть зауваження, пропозиції? Немає. Пане Романе, переходимо до обговорення.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дякую.

Шановні колеги, я озвучую населені пункти сільські та селищні. І ще раз прошу вас, ті, які потребуватимуть окремого обговорення, їх назвати після того, як я озвучу.

Отож, шановні колеги, Вінницька область Вінницький район: село Дорожне на село Дорожне; село Некрасове – на село Юзвин.

Могилів-Подільський район Вінницької області: село Дзигівка – на село Дзигівка.

Хмільницький район: селище Первомайське – на селище Постолове; Село Ольгине – на село Ольжине.

Волинська область Ковельський район: село Підгородне – на село Підгородне; село Рогові Смоляри – на село Рогові Смолярі; село Смоляри-Світязькі – на село Смолярі-Світязькі; село Столинські Смоляри – на село Столинські Смолярі.

Дніпропетровська область, Дніпровський район: село Олександропіль – на село Лугове.

Новомосковський район: селище Гвардійське – на селище Зарічне.

Павлоградський район – в нас лише місто.

Синельниківський район: село Воронізьке – на село Середня Терса; село Григорівка – на село Бунчужне; селище Іларіонове – на селище Маячка; село Новопавлоградське – в село Новоматвіївське.

Житомирська область, Бердичівський район: селище Першотравневе – на селище Лебединське; село Підгородне – на село Підгородне.

Житомирський район: село Жовтнівка – на село Поліщуки; село Красногірка – на село Гранітне; село Перемога – на село Дідушанка.

Звягельський район: селище Першотравенськ – на селище Порцелянове.

Коростенський район: село Першотравневе – на село Тем'янець. Це село Малинської міської територіальної громади; село Першотравневе Ушомирської сільської територіальної громади – на село Затишок; селище Першотравневе – на селище Кварцитне.

Закарпатська область:

Берегівський район, село Пушкіно – на село Міжлісне;

Тячівський район, село Пещера – на село Печера;

Ужгородський район, село Кибляри – на село Киблярі; село Чертеж – на село Чертіж.

Київська область:

Броварський район, село Переможець – на село Сотницьке;

Фастівський район, село Гвардійське – на село Козацьке.

Львівська область:

Золочівський район, село Кіз'я – на село Кізя; село Підгородне - на село Підгородне; село Червоне – на село Ляцьке; село Чішки – на село Чішки;

Львівський район, Село Гончари – на село Гончарі; село Красичин на село Красичин;

Стрийський район, село Листв'яний – на село Листвяний;

Червоноградський район – тільки місто;

Яворівський район, село Йорданівка – на село Йорданівка.

Одеська область:

Березівський район, село Курісове – на село Покровське;

Білгород-Дністровський район, село Зоря – на село Камчик; село Миколаївка-Новоросійська – на село Байрамча;

Болградський район, село Малоярославець Перший – на село Прикордонне; село Роща – на село Новий Париж; селище Тарутине – на селище Бессарабське;

Одеський район, село Надєждівка – на село Шампань;

Роздільнянський район, село Первомайське – на село Болгарка; село Перше Травня – на село Щасливе; село Росіянівка – на село Козацьке.

Полтавська область:

Лубенський район, село Олексіївка – на село Калинівка; село Першотравневе – на село Перевідне; село Червоні Пологи – на село Пологи;

Миргородський район, селище Декабристів – на селище Мирне; село Першотравневе – на село Петренки;

Полтавський район, село Першотравневе – на село Майдан; село Чкалове – на село Єднання;

Рівненська область:

Дубенський район, село Московщина – на село Щасливе; село М'ятин – на село М'ятин; село Придорожне – на село Придорожнє.

Сумська область:

Конотопський район, селище Питомник – на селище Садове; село Юр'єве – на село Юрієве;

Роменський район, село Житне – на село Житне; село Лукашове – на село Лукашеве;

Сумський район, село Зелена Роща – на село Зелена Діброва; село Московський Бобрик – на село Лебединий Бобрик; село Перше Травня – на село Хутір;

Шосткинський район, село Майське – на село Зелене; село Ольгине – на село Ольжине; село Первомайське – на село Янівка; село Перше Травня – на село Янів Хутір.

Тернопільська область:

Тернопільський район, село Гвардійське – на село Гниловоди; село Підгородне – на село Підгородне.

Харківська область:

Богодухівський район: селище Горького – на селище Високе; село Першотравневе – на село Карлівка; селище Першотравневе – на селище Мандричине; село Цепочкине – на село Бардаківка;

Красноградський район, село Першотравневе (Зачепилівської селищної територіальної громади) – на село Молодіжне; село Першотравневе (Красноградської міської територіальної громади) – на село Мирне;

Харківський район, село Стара Московка – на село Джерельне;

Чугуївський район, село Коробочкине – на село Коробчине; село Першотравневе – на село Затока; селище Чкаловське – на селище Нежурилівка.

Херсонська область:

Бериславський район, село Ольгине – на село Ольжине; село Потьомкине – на село Незламне;

Каховський район, село Надєждівка – на село Надіївка; село Первомаївка – на село Тихий Лиман, село Питомник – на село Чумацьке, село Скворцівка – на село Залужне;

Скадовський район, село Максима Горького – на село Щасливе;

Херсонський район, селище Пойма – на селище Заплава.

Хмельницька область:

Камінець-Подільський район, село Червона Діброва – на село Завалівська Діброва;

Хмельницький район, село Кушнірівка – на село Кушнірівка; село Кушнірівська Слобідка – на село Кушнірівська Слобідка; село Першотравневе – на село Березовка; село Російська Буда – на село

Розсохська Буда; село Червона Дубина – на село Турщина; село Червоний Случ – на село Случке;

Шепетівський район, село Сморшки – на село Зморшки; село Червоне (Білогірської селищної територіальної громади) – на село Данилівка; село Червоне (Полонської міської територіальної громади) – на село Андріївка.

Чернігівська область:

Ніжинський район, село Перше Травня – на село Сонячне;

Прилуцький район, село Червоне – на село Чорне; село Южне – на село Світанок;

Чернігівський район, село Пушкіне – на село Лісове; село Чисті Лужі – на село Чисті Луки.

Шановні колеги, це 109 сіл та селищ названих мною. Чи є потреба якесь з цих сіл чи селищ окремо обговорювати, чи є в когось альтернативна позиція? Наголошую, абсолютна більшість цих перейменувань позиція громад, які пройшли громадські слухання, місцеві обговорення, рішення рад і далі були затверджені після обговорення підкомітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, зараз ви заслухали 104, правильно, перейменувань сіл?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. 104.

ГОЛОВУЮЧА. 104 зараз. Зараз 104. Чи бажають виступити можливо запрошені чи бажають виступити члени комітету по цим 104 назвам? Можливо є спірні якісь назви? Немає.

БІЛОЗІР Л.М. А можна я скажу?

ГОЛОВУЮЧА. Ну, скажи.

БІЛОЗІР Л.М. Дивіться, пане Романе, от ви кажете, що абсолютна більшість. Я відкрила документ: Львівська, Закарпатська, Житомирська, Вінницька, Волинська, 50 відсотків – це рекомендації нацкомісії. Що я хотіла сказати? Це означає, що громади не працюють, тобто місцеві ради не працюють, не виконують закон. А потім, я хочу сказати, щоб вони пеняли на себе, тому що вони не питають людей, вони не збирають громадські засідання і вони цю всю процедуру не пройшли.

Тому я хочу сказати, що якщо потім будуть зауваження до наших громадян і до жителів цих громад, хай звертаються тоді до своїх міських рад і до своїх голів, які цей момент абсолютно пропустили. Я вже назвала п'ять-шість областей, де в основному рекомендації нацкомісії.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Роман.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Абсолютно згідний з пані Ларисою щодо того, що у нас законом виділений був термін, всі громади про це знали, було пів року. Саме тому законодавець закладав пів року, щоб це не переходило постійно в такий перманентний процес не встигли, давайте перенесемо. Громади є, які реалізували своє право, і ті, які не реалізували своє право. Законодавець чітко каже: шість місяців проходить, нацкомісія, інститут національної пам'яті. Вчора на обговоренні у нас було близько 90 перейменувань, близько 70 вчорашніх, наприклад, це були рішення громад, тих, які сумлінно поставилися до своїх функцій, повноважень і прав, не всі його реалізували. Тому, як правильно сказала пані Лариса Білозір, всі, хто буде слухати наше засідання в записі, всі ті, хто не має рішення громад, – це нереалізоване право на рівні громад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Правильно я розумію, що всі вже висловились і ми можемо переходити до голосування? Будь ласка, колеги, голосуємо. Да, за пропозицію, яку озвучив пан Роман Лозинський, про перейменування 104 сіл і селищ. Голосуємо.

За – 22. Колеги, Рішення прийнято.

І зараз, будь ласка, переходимо до обговорення перейменувань п'яти міст.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ми кожне окремо, правильно?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Так, кожне окремо, тому що по містах зазвичай у нас навіть, якщо було одноголосне рішення на підкомітеті, є дискусія, щоб прокомунікувати, щоб всім пояснити.

Шановні колеги, я пропоную перейти до міста Южного. Місто Южне Одеської області – відоме портове місто. На превеликий жаль, місцева рада не змогла домовитися щодо пропозицій нової назви, серед депутатів найбільш популярною була пропозиція, позиція залишити назву Южне. Тобто це абсолютно не відповідає закону, тому ми зараз маємо пропозицію Інституту національної пам'яті, який дав чітку довідку про те, що історичною назвою міста Южне була назва, пов'язана з Аненталь, і пропозиція Інституту пам'яті перейменувати в Порт-Аненталь місто Южне. Підкомітет підтримав таку назву і прошу підтримати це на засіданні комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я вже бачила, підняті руки були від членів комітету. Будь ласка, Олександр Аліксійчук.

АЛІКСІЙЧУК О.В. Дякую, пані голово.

В нас на підкомітеті було обговорення цього перейменування і всі члени комітету зійшлися на назві Порт-Аненталь, яка має історичне походження, і знову ж таки після, вважаю, останніх виступів Президента Франції Еммануеля Макрона стосовно підтримки нашої країни і можливих союзних військ Франції в Одеській області, я думаю, дуже доречно теж цю назву підтримати, прошу всіх членів комітету дане рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, будь ласка, хто ще хоче висловитись з даного приводу? *(Загальна дискусія)* Колеги, пане Романе, прошу озвучити пропозицію, яку ми зараз поставимо на голосування.

АЛІКСІЙЧУК О.В. Я перепрошую. На репліку колеги, напевно. На Макрон не можемо, тому що Макрона історично не було на цій території, а Порт-Аненталь в 1861 році, на цій території якраз Южного було таке місто. Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Романе, зачитайте рішення.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, рішення підкомітету – було запропоновано підтримати перейменування міста Южне Одеської області і повернути йому назву історичну і перейменувати на Порт-Аненталь. Це рішення підкомітету. Южне перейменувати на Порт-Аненталь.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, переходимо до голосування.

За – 21. Рішення прийнято. Будь ласка, наступне місто.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, рухаємося в Дніпропетровську область, місто Павлоград. На превеликий жаль, депутати міської ради не внесли на розгляд Верховної Ради пропозиції нової назви. Назва міста Павлоград з 1784 року. Така назва надана указом Катерини II на честь спадкоємця російського престолу Павла I. Ті, хто говорили про апостола Павла, я зверну увагу... Це не на підкомітеті дискусія була, але в народі. До ухвалення Закону про деколонізацію була історична довідка на сайті цієї громади, міста, де краєзнавчий музей зазначав такий факт, що це Павло I. Депутати не визначились, як я сказав, щодо пропозиції. Пропозиція відродити історичну назву місцевості Матвіїв, там було козацьке поселення Матвіївка. І прошу підтримати таку пропозицію, це рішення підкомітету. І Інститут національної пам'яті тут виступив суб'єктом такої назви, пропозиції.

Дякую. Прошу підтримати перейменування Павлограда.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, будь ласка, в кого є бажання висловитись у членів комітету? Немає. Запрошені, будь ласка. Також немає бажуючих. Колеги, ставимо на голосування перейменування на місто Матвіїв, будь ласка.

Колеги, за – 21. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступне місто.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, ми залишаємося в Дніпропетровській області. Друге місто, яке у нас на обговоренні і щодо якого прийнято рішення підкомітетом – це місто, яке мало назву Синельникове. Місту було присвоєно ім'я Синельникова Івана Максимовича, російського військового та політичного діяча, першого намісника в лапках, це так названо було – "новоросійського краю". УІНП рекомендує перейменувати місто Синельникове на місто Ріднопілля, як похідну від

Ейгенфельд, назви поселення німецьких колоністів на території сучасного міста Синельникове. Місцева рада запропонувала перейменувати місто після завершення воєнного стану, тобто рішення не прийняла. Закон таких можливостей не дає.

Тому, шановні колеги, рішення підкомітету перейменувати Синельникове в місто Ріднопілля. Прохання підтримати таке перейменування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, чи бажають висловитися члени комітету?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Ріднопілля.

ДУНДА О.А. Пане Романе, ще раз, а чому саме Ріднопілля, чия це пропозиція?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Пропозиція Українського інституту національної пам'яті. На місці сучасного міста Синельникове свого часу була німецька колонія на території цього міста Ейгенфельд. Відповідно, якщо ми перекладаємо Ейгенфельд, у нас виходить рідне поле, Ріднопілля. Пропозицію інституту національної пам'яті, як Добропілля, Зеленопілля, в українській топоніміці цей такий формат назв.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Олега Дунда. Немає. Немає бажання висловитися.

Шановні колеги, хто ще бажає? Запрошені, можливо? Немає. Переходимо до голосування.

Перейменування міста Синельникове на місто Ріднопілля.

За-21.

Рішення прийнято.

Наступне.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, у нас з нашою ефективною роботою залишилося три міста на перейменування на цьому засіданні, ми рухаємося з Дніпропетровської у Львівську область. Насправді це буде одне з історичних рішень, яке має прийняти Верховна Рада разом з іншими перейменуваннями. Мова йде про місто Червоноград. Місто має історичну назву Христинопіль та Кристинопіль, назване в честь Христини Потоцької XVII століття.

В місті дискусія щодо повернення історичної назви триває понад 35 років. Насправді у 1994 році одночасно з місцевими виборами відбувся місцевий референдум і мешканці підтримали відродження історичної назви Христинопіль. Але у Верховній Раді другого скликання були сильні впливи комуністів, і тоді це рішення не вдалося реалізувати, і прийняти.

Місцева рада не надала пропозицій щодо перейменування, тому ми зараз на засіданні підкомітету спірались на пропозиції Українського інституту національної пам'яті та Національної комісії зі стандартів державної мови обидві профільні інституції рекомендують варіант Христинопіль. Христинопіль через "Х" і підкомітет підтримав варіантів Христинопіль більшістю голосів на своєму засіданні. Проте в дискусії були названі інші назви, зокрема, назва Шептицький, яка має теж абсолютно зв'язок з цим населеним пунктом, і туди попросимо, мабуть, Віталія Юрійовича Безгіна висловитися, він на підкомітеті мав позицію та інформацію до нас.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Віталій.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую пані Олено, дякую пане Романе. Дійсно, давайте почнемо з того, щоб мати досі на Львівщині Червоноград – це ганьба. Так само, ганьба, щоб і орган місцевого самоврядування неспроможний надати якусь пропозицію щодо перейменування, мені це важко зрозуміти.

Поясню чому я особисто не підтримую. Я на підкомітеті голосував, щоб ми випустили це питання на засідання. Але не підтримую, ані Кристинопіль, ані Христинопіль. Поясню чому? Тому що, якщо ми кажемо про історію – це вірно. Цю назву, хто надав? Фелікс Казимир Потоцький. Так, коли це безпосередньо були польські землі, на честь своєї дружини Кристини Любомирської. Мені здається, що враховуючи те, що ситуація тоді була не зовсім, скажімо так, проста у відносинах, і потім так само на галицьких землях. Я вважаю, що це не зовсім правильно застосовувати таке ім'я до найменування відповідного районного центру. В той же час знаю, що, дійсно, потім тільки з'явилась подібна пропозиція на місцях і ми це обговорювали на підкомітеті. Я вважаю, що абсолютно правильним і державницьким було б за принципом як свого часу попереднє скликання перейменувало Кіровоград на Кропивницький надати Червонограду ім'я Шептицького, який, безумовно, є авторитетом як для української, так і, власне, для львівської історії, культури та духовенства, які в тому числі пов'язані з цією територією.

Тому я пропонував як альтернативу перейменувати Червоноград на Шептицький.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Романе.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Дякую, пане Віталій за позицію.

Я хочу ще раз наголосити для всіх членів комітету, так це важливо, законодавець визначає терміни і алгоритми. Якби громада висловилася і мала позицію, тоді це би був для нас аргумент.

Позиція Христинопіль – це позиція, яку рекомендує Український інститут національної пам'яті. І це пропозиція, яка була підтримана на референдумі 1994 року, але це пропозиція, не була підтримана зараз громадою в ході обговорення, тобто це перший важливий фактор.

Тому визначатися буде комітет і визначатися буде зала Верховної Ради. Тому тут в нас є право зокрема вносити такі пропозиції, які не фігурували в позиціях центральних органів виконавчої влади. В мене буде пропозиція процедурна, в нас є рішення підкомітету, в нас є позиція підкомітетом підтримати повернення історичної назви Христинопіль. І мабуть варто першим мати процес голосування щодо цього варіанту рішення, а якщо не набирає голосів, тоді Шептицький. Правильно я розумію, процедурно?

МАЛЮГА А.В. Так.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Процедурно, так. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, спочатку (*Загальна дискусія*) Шановні колеги, будь ласка, Олександр Аліксійчук, потім Олег Дунда.

АЛІКСІЙЧУК О.В. Колеги, ніякого повернення, час був на те, щоби дійти консенсусу, провести слухання і прийняти рішення місцевою радою. Я вважаю, що незалежно від того, хто зараз наші вороги, хто союзники, ми повинні позбутися всяких, імперіалістичної залежності, імперіалістичних всяких назв, незалежно від того, хто нас більше любить, хто нас більше ненавидить.

Тому пропозиція стосовно перейменування на Шептицького, видатної постаті в історії України, в релігійному контексті нашої країни, дуже слухна. І давайте всі об'єднаємося довкола цієї саме назви, вона в принципі була на підкомітеті більшістю умовно підтриманою, але вирішили, щоби все-таки обговорити це на комітеті, щоб комітет прийняв рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Олег Дунда.

ДУНДА О.А. Дуже дякую, пані голово.

Дивіться я не проти абсолютно Шептицького, поважна постать, гарне місто взагалі. Але я нагадаю, що ми всі перейменування, які ми робили, безумовно потрібно перейменовувати, безумовно потрібно фактично знищувати імперські колоніальні відносини з російською імперією. Але я нагадаю, що ми маємо таку собі традицію, ми навіть по містах, я нагадаю, в нас таке місто було Орлик, Первомайське, ми там сперечалися, дискутували саме по тим назвам, які обговорювалися в громаді. І жодна назва не пропонувалася з голосування, з голосу в залі від депутатів. І це буде виглядати досить дивно, коли Верховна Рада і комітет буде приймати рішення на свій власний розсуд по тим назвам, які навіть в суспільстві не проговорювалися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Лариса Білозір, потім Антон Яценко.

Давай, Романе.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Можна? Це не позиція, це відповідь на тезу пана Олега. По-перше, назва Шептицьке обговорювалася в громаді, вона була на обговоренні, вона фігурувала, це не є нова назва – це пункт перший. Вона

набирала значну кількість голосів, але вона з'явилася тільки на останньому етапі обговорення, так. Тому там була позиція... знайшла, залишити як є, що на рішення, це по-перше. Будь ласка, давайте це врахуємо.

По-друге, моє прохання, тобто зважити, це той населений пункт, якому необхідне перейменування. Тому, якщо не буде підтримано рішення підкомітету, то обов'язково рішення сьогодні, як на мене, має бути прийнято, пропозиція Віталія Безгіна.

ДУНДА О.А. І дивіться, я би радив в майбутньому, ну, по-перше, там невеличка кількість голосів, я так розумію, і воно буде виглядати все одно недоречно.

І, по-друге, я все ж таки би радив, ми зараз змінюємо імперіалістичні назви, але все ж таки давайте не заходити в питання там відносин з Польщею та інше. Я, до речі, нагадаю, що у нас деякі, наприклад, ландшафтний парк, здається, в Умані називається "Софіївка" на користь, знову ж, колишніх баронів, магнатів польських. Якщо ми зайдемо і в це питання, будемо перейменовувати ще тут – ми далеко не підемо. Тому прошу не апелювати до цього.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Лариса Білозір, потім Антон Яценко.

БІЛОЗІР Л.М. Колеги, а таке питання: а ми потім зможемо переглянути рішення комітету? Я просто вам моделюю ситуацію. Зараз вони побачать, люди побачать засідання комітету, тобто зараз підніметься хай і, можливо, це їх прискорить, да, того, щоби вони все ж таки вирішили і зібрали, ну, як би громадські слухання і вибрали ту назву.

_____. Час вже сплив.

_____ . ... *(Не чути)* не було.

ГОЛОВУЮЧА. Шість місяців було.

БІЛОЗІР Л.М. То давайте будемо голосувати ті назви, які були, які обговорювалися людьми, ну, тобто це теж важливо.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, давайте далі. Будь ласка, Антон Яценко, потім Віталій Безгін і Ігор Гузь.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги, добрий день. Хотів сказати, що, якщо я не помиляюсь (можешь не перекикуватись?), якщо я не помиляюсь, от колега Лозинський чітко сказав, що до цього ще у Раді, коли була Рада другого скликання, був референдум, і люди тоді проголосували. І, в принципі, це історична назва, якій вже 300 років, ну, в XVII сторіччі, якщо я помиляюсь, ви сказали. Тобто давайте згадаємо конституційну норму, що єдиним джерелом влади є народ. В принципі, якщо громада свого часу на референдумі проголосувала і... ну, от комусь подобається Шептицький, а хтось там запропонує, я не знаю, іншу постать якусь велику, яка є в історії України. Але давайте все ж таки виходити зі здорового глузду і підтримаємо рішення підкомітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Віталій Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую.

В мене перше до Лариси Миколаївни. Колеги, я категорично проти, щоб ми на якісь там ще кола щось кудись відправляли. Ми парламент, який наділений повноваженнями. Якщо люди не спромоглися досі зробити подання щодо перейменування Червонограду, це означає, що вони прагнуть зберегти просто цю назву. І чим більше ми будемо гратися в додаткові раунди обговорень, тим більше ми будемо залишатися радянське тавро безпосередньо в українській топоніміці.

Що стосується, там, референдумів, які були, коли було друге скликання, колеги, у нас до 2023 року Ватутін стояв в Маріїнському парку, а до 2014-го – Ленін на Бессарабській площі. Я не думаю, що треба зважати в тому числі на тенденції, які були колись, тому що Україна тільки здобуває свою незалежність. Ми по процедурі маємо право.

Те, що запропонував по алгоритму дії Роман Лозинський, абсолютно правильно. Є пропозиція підкомітету, вона голосується першою. Набирає голоси – йде це рішення в зал, не набирає – голосується альтернативна. Якщо не набирає жодна з них, наголошу, то залишається поки що Червоноград. Але думаю, що навряд хтось з нас хоче, щоб воно залишилось.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Ігор Гузь.

ГУЗЬ І.В. Я хочу підтримати Віталія і Романа.

Дивіться, перше. Лариса Миколаївна, значить, було 30 з гаком років, щоб це зробити без закону, потім були законні час. Це сусідній регіон від мого виборчого округу, я дуже це все добре знаю. Немає політичної волі ні в мерії, ні в депутатського корпусу і так далі, і тому подібне. Давали

можливість визначитись. Все, це вже... Якщо ми зараз будемо повертати, це неприйнятно однозначно. Це перше.

Друге. З приводу Шептицького. Дивіться, для Західної України, для Галичини постать Шептицького, який і праведник віри, і людина, яка зробила дуже багато і для греко-католицької церкви, і для регіону, і для проукраїнської позиції, для підтримки дуже багатьох інституцій від "Пласту", "Соколів" і так далі, і тому подібне. Тобто насправді для цього регіону так, як для мешканців Червонограду, мені здається, що це буде дуже почесно, якщо ми сьогодні приймемо це рішення. Тому я особисто буду за це голосувати і закликаю колег теж. І тут немає ніяких абсолютно мінусів, ніяких там ідеологічних моментів, це буде дуже пристойна назва для такого великого населеного пункту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Ігорю.

Колеги, переходимо до голосування. Спочатку ставимо першу пропозицію. Правильно, Романе?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Пропозиція підкомітету – Христинопіль. Якщо не набирає...

_____. Мікрофон!

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, ще раз. Це просто важно, бо було довге обговорення. У нас є рішення підкомітету. Рішення підкомітету перейменувати Червоноград на Христинопіль. Але є позиція перейменувати Червоноград на Шептицький. Обидві позиції в межах Регламенту і закону наше право. *(Шум у залі)* Шептицький. Шептицький!

Тому голосуємо в такій послідовності, як надходили пропозиції.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, перше голосування, будь ласка, перейменування міста Червоноград на місто Христинопіль.

За – 9. Рішення не прийнято.

Переходимо до наступного голосування. Перейменування міста Червоноград на місто Шептицький. Правильно? Голосуємо, колеги.

За – 17. Рішення прийнято.

Будь ласка, останнє місто, яке ми будемо сьогодні розглядати перейменуванню.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, дякую за це рішення.

Наступне місто – Київська область. І тут я попрошу увагу, тому що у нас теж було досить активне обговорення на підкомітеті, але тут є дуже чіткі аргументи. Мова йде про місто Бровари. У нас деколонізація, це не лише про повернення історичних назв, а це теж боротьба проти зросійщення наших назв російською імперською політикою, коли "Г" міняли на "И", зокрема. Якщо ми говоримо про Бровари, підкомітет прийняв рішення підтримав перейменувати місто Бровари на місто Броварі. Чому так? У XVIII столітті, шановні колеги, в 1724 році на картах зустрічається Броварі. В Шевченка, в творах Шевченка зустрічається Броварі. То це історична назва. В ході імперської політики стали Бровари, тому що не тільки назви міняли, а і букви міняли. Ось така історія.

Комітет, підкомітет мав обговорення, наскільки це доцільно, недоцільно, наскільки це пріоритетно чи не пріоритетно. Я хочу наголосити, у нас немає ліміту, що ми можемо тільки 10 перейменувань за засідання чи 100. Ми перейменовуємо ті населені пункти, які на думку громади, або на думку УІНП чи Нацкомісії підлягають відповідно до закону перейменування. Тому підкомітет підтримав повернення історичної назви Броварі. Зразу скажу, що при відмінюваннях Броварський, Броварська нічого не змінюється.

Тобто по факту це буде змінена в таблиці в'їзду, виїзду і тільки в називному відмінку. Так в базовому формулюванні населеного пункту.

Тому нас закликали і багато громад. Я просто прошу тут не йти на поводу аргументів, що це не на часі, це не так пріоритетно, це не деколонізація. Це теж деколонізація – зміна букв. Російська імперія це теж робила. І підкомітет прийняв рішення перейменувати Бровари на Броварі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо... Будь ласка, Ігор Гузь, і переходимо до голосування.

ГУЗЬ І.В. Я категорично хочу підтримати Романа Лозинського. Значить, дивіться, кацапи приходили сюди століттями і робили все можливе для того, щоб змінювати так як їм було потрібно. Є дані, є історичні довідки і тому подібне. Да, хтось скаже там, одна літера чи це важливо? Все важливо. Якщо сотнями років це було Броварі, бо воно так звучить і це нормально, нічого страшного. Чи є незгодні? Да, є незгодні. Слухайте, в кожному перейменуванні є незгодні. Ми вже про це сто разів з вами говорили. Але проходить пів року, всі ці незгодні забувають, все воно нормально і так далі. Я на власному досвіді, у мене центр виборчого округу Володимир-Волинський. Княже тисячолітнє місто Володимир. Що тут ще? Да, у мене було в місті Володимир-Волинський дуже багато незгодних. Політична воля, логіка і так далі, підтримка колег, повновартісна підтримка майже 300 голосів. Пройшов час і сьогодні всі забули. Місто княже – Володимир. Те саме буде і в Броварах і, власне, Броварі – це нормальна історія. Я вважаю, що в цій темі ми маємо бути послідовними, це наша місія. Ми маємо бути ідеологічно вмотивованими повернути Україні українські міста – це важливо. Все інше ми переживемо, люди переживуть, нічого страшного немає. Тим більше в минулому скликанні все зробили для того, щоб мінімально люди

стикалися з якимись проблемами, коли містам повертають їхні українські назви в плані документів і всього іншого і так далі.

Прошу підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Ігорю.

Переходимо до голосування, шановні колеги, місто Бровари на Броварі, будь ласка.

Колеги, за – 20. Рішення прийнято.

Зараз ми переходимо до фінального голосування. Фінальна пропозиція перша – підтримати пропозицію органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів та рекомендацію Українського інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької та Чернігівської областей.

Друге. Скерувати підтримані пропозиції та рекомендації до Національної комісії зі стандартів державної мови для проведення експертизи відповідності стандартам державної мови.

Третє. Доручити народним депутатам України членам комітету розробити і внести на розгляд парламенту відповідні проекти постанов Верховної Ради України.

Четверте. Рекомендувати Верховній Раді України відповідні проекти постанов прийняти в цілому.

П'яте. Доручити виступити на пленарному засіданні народному депутату України Роману Лозинському.

Переходимо до голосування.

Колеги, за – 20. Рішення прийнято.

10 секунд Лозинський і переходимо до наступного питання порядку денного.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, по-перше, дякую за прийняття рішень, дякую членам підкомітету, УІНП, нацкомісії, всім за роботу. Ми ще не закінчуємо комітет, да, ми тільки перше питання пройшли, а це історичне питання. Це історичне питання, тому всім дякую, вичищаємо нашу країну від імперської політики. Дякую всім і секретаріату нашому.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, переходимо до наступного питання порядку денного про повторний розгляд у другому читанні проекту закону про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування (реєстраційний номер 7283) із зауваженнями Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

Колеги, ми повторно розглядаємо підготовлений до другого читання проект Закону України номер 7283 з урахуванням Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, який був прийнятий Верховною Радою за наслідками розгляду в першому читанні за основу 12 січня 2023 року.

Я прошу заступника голови комітету голову підкомітету Загоруйко Аліну Леонідівну сповістити рішення підкомітету, будь ласка.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Дякую, Олено Олексіївно. Ви вже в принципі основну частину з того, що я хотіла сказати, сказали. Я маю тільки додати те, що з метою врахування зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України від 4 березня 2024 року до законопроекту за реєстраційним номером 7283, внесеного на розгляд Верховною Радою

України у другому читанні на підставі рішення, прийнятого на засіданні комітету 7 лютого 2024 року народним депутатом, тобто мною, було подано 13 нових пропозицій.

Для розгляду зазначеного проекту закону в другому читанні підготовлено уточнену порівняльну таблицю, яка містить 339 пропозицій та поправок від 27 народних депутатів України, з яких комітетом пропонується врахувати 68 пропозицій, врахувати редакційно 16, врахувати частково 70 і 185 пропозицій відхилити.

Підготовленим до другого читання законопроектом збережено положення ухваленої в першому читанні редакції, якою визначаються основні механізми реалізації прав громадян України на безпосередню участь у місцевому самоврядуванні, своєчасне і повне отримання інформації про діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Разом з тим, в ході опрацювання внесених пропозицій було змінено назву і структуру законопроекту, доповнено і уточнено визначення основних термінів, які вживаються в законопроекті і розширено перелік суб'єктів, які можуть ініціювати і залучатися до проведення різних форм участі територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення. Також забезпечено взаємоузгодження положень законопроекту з нормами чинних законів, внесено ряд інших редакційних та техніко-юридичних змін, які забезпечують системне і логічне викладення тексту законопроекту.

За результатами опрацювання зауважень і пропозицій Головного юридичного управління, я вже говорила, що у нас з'явилося 13 нових правок, я зараз тоді колегам пропоную ці правки окремо проголосувати. Це правки за номерами: 22, 43, 51, 72, 76, 195, 201, 212, 276, 293, 297, 303 та 320. А потім вже можемо перейти до всього тексту законопроекту і проводити інші голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ставимо перше голосування, про яке зараз, про правки, які озвучила пані Аліна Загоруйко. Будь ласка, прошу підтримати і проголосувати.

За – 18. Рішення прийнято.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Дякую.

Колеги, далі я тоді пропоную іти вже по всьому тексту законопроекту. І прошу підтримати таку пропозицію. Врахувати пропозиції за номерами: з 2-ї по 6-у, 8-у, 10-у, 13-у, 15-у, 17-у, 20-у, 22-у, 28-у, 29-у, 36-у, 37-у, 39-у, 43-ю, 46-у, 49-у, 51-у, 72-у, 76-у, 84-у, 89-у, 99-у, 105-у, 113-у, 117-у, 120-у, з 127-ї по 130-у, 135-у, 142-у, 147-у, 148-у, 150-у, 167-у, 169-у, 177-у, 181-у, 182-у, 190-у, 191-у, 195-у, 201-у, 210-у, 212-у, 246-у, 248-у, 255-у, 262-у, 274-у, 276-у, 287-у, 293-ю, 297-у, 303-ю, 310-у, 312-у, 319-у, 320-у, 325-у, 332-у, 336-у. Врахувати частково пропозиції за номерами: 9, 18, 19, 21, 23, 25, 30, 40, 44, 52, з 57-ї по 59-у, 78-у, 79-у, 86, 87, 92, 93, з 95-ї по 98-у, 100-у, 101-у, 124-у, 125-у, з 131-ї по 134-у, 140-у, 141-у, 143-ю, 144-у, з 151-ї по 153-ю, 156-у, 157-у, 168-у, 172-у, 176-у, 192-у, 200-у, 202-у, 213-у, 227-у, 238-у, 251-у, 253-ю, з 257-ї по 259-у, 277-у, з 289-ї по 291-у, 295-у, 304-у, 306-у, 307-у, 309-у, 317-у, 318-у, 322-у, 327-у, 328-у, 338-у, 339-у.

Врахувати редакційно пропозиції за номерами: 7, 107, 112, з 121 по 123, 207, 208, 268, 269, 271, 272, 285, 308, 323, 337-у.

Відхилити пропозиції за номерами: 1, 11, 12, 14, 16, 24, 26, 27, з 31 по 35, 38, 41, 42, 45, 47, 48, 50, з 53 по 56, з 60 по 71, з 73 по 75, 77, з 80 по 83, 85, 88, 90, 91, 94, з 102 по 104, 106, з 108 по 111, з 114 по 116, 118, 119, 126, з 136 по 139, 145, 146, 149, 154, 155, з 158 по 166, 170, 171, з 173 по 175, з 178 по 180, з 183 по 189, 193, 194, з 196 по 199, з 203 по 206, 209, 211, з 214 по 226, з 228 по 237, з 239 по 245, 247, 249, 250, 252, 254, 256, 260, 261, з 263 по 267, 270, 273, 275, з 278 по 284, 288, 292, 294, 296, з 298 по 302, 305, 311, з 313 по 316, 321, 324, 326, з 329 по 331, з 333 по 335-у.

Також пропонується рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини другої статті 117, частини шостої статті 118, пункту 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України підготовлений до другого читання проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування за реєстраційним номером 7283 прийняти в другому читанні та в цілому.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Аліно.

Ми зараз будемо переходити до голосування за ті пропозиції, які озвучила пані Аліна Загоруйко. Я нагадую, що тут нам треба буде більшість від затвердженого комітету складу членів комітету, а саме: 14 голосів.

Також, колеги, при нашому голосуванні ми будемо голосувати і за доручення підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії спільно із секретаріатом комітету здійснити коригування та техніко-юридичне доопрацювання порівняльної таблиці до проекту Закону з реєстраційним номером 7283 відповідно до ухвалених висновків комітету щодо поданих до нього пропозицій та як наслідок уточнити відповідну порядкову нумерацію для внесення його на розгляд Верховної Ради України.

У разі прийняття законопроекту в другому читанні та в цілому запропонувати Верховній Раді України доручити нашому комітету при підготовці тексту відповідного закону на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату його техніко-юридичне доопрацювання.

Також звернутись до Голови Верховної Ради України з пропозицією щодо розповсюдження друкованої інфографіки до проекту №7283 серед народних депутатів України під час розгляду даного питання на пленарному засіданні Верховної Ради України.

І визначити доповідачем від комітету при розгляді цього питання народного депутата України Аліну Загоруйко.

Колеги, переходимо до голосування. Будь ласка.

Колеги, за – 17. Рішення прийнято.

І, будь ласка, я бачу піднята рука, Максим Лациба, наш помічник і в підготовці цього законопроекту. Будь ласка, вам слово.

ЛАЦИБА М. Дякую.

Друг і фанат Максим Лациба – Український незалежний центр політичних досліджень. І я хотів дуже подякувати Комітету державної влади місцевого самоврядування за підтримку даного законопроекту. Хотів подякувати голові профільного комітету Аліні Загоруйко, її команді за підготовку дуже якісного тексту. Особливо подякувати секретаріату комітету за ту кропітку роботу з усіма правками і проведення всіх громадських обговорень. Дуже дякую вам.

І хочу уклінно попросити всіх депутатів членів комітету допомогти, щоб даний законопроект якомога швидше потрапив в залу пленарних засідань і був проголосований в цілому. Скажу, що він реально дуже потрібен органам місцевого самоврядування. Буквально сьогодні зранку був на засіданні робочої групи Полтавської міської ради, яка готує проект статуту. І що ми робили? Ми погіршували проект статуту на вимогу Мін'юсту. Бо Мін'юст правомірно вимагає гірші норми зробити ніж це хоче дати Полтавська міська рада, бо так вимагає закон, так вимагає Постанова Верховної Ради 1993 року про загальні збори. Вона говорить, Полтавська міська рада говорить, що 15 людей достатньо, щоб ініціювати загальні збори. А постанова говорить: ні, 30 відсотків від прописаних. І получається, що якщо у нас на вулиці живе 6 тисяч, то це 2 тисячі людей спочатку мають заяву написати на ім'я мера, а потім ще 3 тисячі прийти і взяти участь, щоб це було легітимно. Тобто це заскладно і неадекватно складно. І дуже дякую, що

якраз 7283 цей законопроект вирішує ці проблеми і дає можливість, дає найкращу практику органам місцевого самоврядування. І дуже важливо, що також я дуже прошу вас, чим швидше почати роботу над законопроектом на друге читання 6319. Буквально на минулому тижні Сумська міська рада також працює над статутом. І також на робочій групі ми погіршували норми, які написала Сумська міська рада для роботи з органами самоорганізації населення, бо так вимагає Мін'юст, бо так вимагає архаїчний Закон про ОСН, який вже 20 років тому ухвалений і дуже застарів. Тому от прохання до керівництва комітету по можливості в найбільший час запустити роботу, промодерувати установче засідання цієї робочої групи по законопроекту 6319 і також його максимально швидко підготувати для ухвалення в цілому, тому що органи місцевого самоврядування і жителі громад дуже його чекають. І ці архаїчні норми, які є сьогодні, реально зупиняють багато яких важливих реформ на лінії місцевого самоврядування.

Тому дуже вам дякую за плідну роботу і ми з задоволенням залишаємося партнерами комітету у підготовці законопроектів, їх імплементації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую пане Максиме. Ми зробимо все можливе, щоб 7283 потрапив до порядку денного на наступному засіданні.

Колеги, переходимо до наступного питання про внесення змін до рішення комітету, від 3 листопада 2021 року про обрання голів та членів підкомітетів нашого комітету щодо виключення зі складу підкомітету з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві народного депутата України Олександра Аліксійчука та включення до складу підкомітету з питань деколонізації народних депутатів України Лариси Білозір та Віталія Войцехівського.

Колеги, надійшли заяви народних депутатів України пана Аліксійчука, пані Білозір, пана Войцехівського щодо членства у підкомітетах. Є пропозиція внести зміни до рішення комітету, від 3 листопада 2021 року про обрання голів та членів підкомітетів нашого комітету, а саме: виключити зі складу підкомітету з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду... (Ларисо!) народного депутата України Аліксійчука Олександра Васильовича і включити до складу підкомітету з питань деколонізації народних депутатів України Білозір Ларису Миколаївну та Войцехівського Віталія Олександровича. Контроль за виконанням цього рішення покласти на секретаря комітету Дмитра Ісаєнка.

Прошу підтримати і проголосувати.

Колеги, за – 17. Рішення прийнято.

Переходимо до "Різного". Пан Роман Лозинський, 5 хвилин, да, ви просили на всі.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Так. 5 хвилин на питання щодо Великої Писарівки. Я попрошу увагу. Шановні колеги, значить, на превеликий жаль, село Велика Писарівка, яка розташована на кордоні з країною-агресором стала відома для всіх наших жителів нашої країни, декілька днів тому, коли більше пів сотні керованих авіаційних бомб було спрямовано на цей населений пункт. Село під постійними обстрілами, село під постійним терором Російської Федерації. Я попрошу, у нас тут зараз присутня Христина Орлова, представниця громади, щоб вона коротко пояснила ситуацію, і ми в межах нашої функції парламентського контролю скеруємо відповідне депутатське звернення. Я інформацію надіслав в чат нашого комітету. Буквально дві хвилини пані Христині я попрошу надати, пані голово, слово, присутній з громади.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Христина, вам слово.

ОРЛОВА Х. Дякую.

Я хотіла б підняти питання децентралізації на прикордонних територіях, тому що кожен раз, коли я приїжджаю додому, я, коли приїжджала, була дуже сильно, прикро здивована. Не може бути по-іншому, коли ти приїжджаєш і бачиш, що на другий рік війни будуються дороги за 15 мільйонів, будується скляна зупинка, яка є доволі недоречною, на мою думку, і саджаються якісь ялинки, а на противагу цьому у селищі немає жодного оповіщення про тривогу, жодного оповіщення про обстріли загалом, і люди можуть дізнаватись про це лише з неформальних ресурсів якихось; коли люди під обстрілами 2 роки їздили на роботу офлайн, тому що не було можливості працювати онлайн. І ця можливість, на жаль, з'явилась тільки зараз, коли селище повністю зруйноване, тому що це єдиний формат роботи. І на те, щоб забезпечити це раніше, треба було закупити громаді спеціальне комп'ютерне забезпечення. На жаль, раніше це вважали недоречним, це коштувало 200 тисяч, це зробили лише зараз, хоча витратити 350 тисяч на скляну зупинку вважали доречним. І це те, що я хотіла підняти. Мені здається, що така ситуація може спостерігатись і в інших населених пунктах прикордоння. І, мені здається, це було б доцільним розглянути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Христина.

Колеги, пропозиції підготувати пану Роману Лозинському депутатське звернення членам нашого комітету, я прошу вибачення.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, в нас насправді це дуже універсальна проблема, не тільки в одній громаді, а щодо прифронтових територій, тому я особисто візьму це на контроль і запрошую вас до спільного підписання відповідного депутатського звернення членів комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Ще раз, в СЕДО, будь ласка, всі, хто будуть готові долучитися до розгляду цього факту.

Будь ласка, пані Лариса Білозір, потім Олександр Аліксійчук.

БІЛОЗІР Л.М. Я підтримую пана Романа і думаю, що така ситуація у нас не тільки в Сумській області. Звичайно, вони зараз дуже страждають, там буквально за один день більше 400 обстрілів в Сумській області. І, в принципі, це треба було передбачувати. Я хочу нагадати, що навіть Світовий банк, Європейський банк, багато міжнародних партнерів не заходять ближче 30 кілометрів до кордону і це треба теж враховувати в місцевому самоврядуванні. Це вже взагалі за всі межі виходить, що немає системи оповіщення, скляні будують зупинки.

І такі ситуації, я не буду називати громади, але народні депутати-мажоритарники саме з прикордоння, і це на півдні і на сході, і на півночі говорять про те, що йде будівництво, деколи там в рази завищені і тендери, і вартість одного квадратного метра, будуються не тільки, я так розумію, що і великі об'єкти на шалені кошти.

Це треба дуже системно і державі переглянути і все ж таки щось з цим робити, якийсь системний підхід знайти, щоб... Ми бачимо, це все руйнується, а люди навіть не можуть зрозуміти, коли і як, куди ховатися. Це дуже важливо, тому давайте ми це питання більш ретельно вивчимо і заслухаємо також наших колег, можливо, з прикордоння.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Олександр Аліксійчук.

АЛІКСІЙЧУК О.В. Друзі, це якраз ті безглузді закупівлі і робота отаких недолугих, на мою думку, керівників органів місцевого

самоврядування. Через таких керівників ми мали тінь на всі органи місцевого самоврядування щодо неефективності використання в тому числі військового ПДФО в попередні роки. І я думаю, що доречно те, що Роман Лозинський запропонував, підготувати звернення щодо взагалі закупівель в цій громаді за період воєнних... після повномасштабного вторгнення, щоб перевірити, як відбувались закупівлі, на що вони ішли. Ми точно не можемо вказувати ОМС що робити, це виключно повноваження органів місцевого самоврядування. Але ми точно можемо перевірити ті закупівлі і пріоритетність тих закупівель, які ішлося, які були попередні два роки. І знову ж таки це нам додаткова підказка про потребу у прийнятті 9559-д, щоб громадськість на місцях змушувала органи місцевого самоврядування, ті, які не хочуть, бо багато хочуть і роблять, навіть перебуваючи під певними можливими наслідками правовими, щоб такі громади якраз максимально спрямовували свої сили і ресурси на допомогу Збройним Силам України щодо захисту їх територій від російської навали.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Ігор Васильєв.

ВАСИЛЬЄВ І.С. Вітаю, колеги. Я представляю Сумщину, не саме цю громаду, але я хочу закликати колег утриматись від якихось слів на користь керівників громади. У нас є, я так розумію, у керівників громад є кошти і у депутатів, вони їх використовують згідно законодавства. Одна справа – це коли завищені ціни, це, звичайно, мають розбиратися правоохоронці. Але критична ситуація саме в цій громаді, вона стала ось буквально цей місяць. Ті тендери і закупівлі, які ми бачимо, це або минулий рік, або початок цього року, мені здається з вірогідністю 95 відсотків, що вони не будуть реалізовані, уже виходячи з тих реалій, які є зараз.

Якщо ми більш детально сформулюємо саме запити і те, що нас хвилює, то можна отримати і коментар від голови громади для того, щоб ми могли зрозуміти, в якому напрямку нам реагувати і як коригувати саме діяльність органів місцевого самоврядування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, хто ще хоче висловитись? Колеги, якщо немає...

Ігор, там питання, що за п'ять кілометрів до...

ВАСИЛЬЄВ І.С. Дивіться, там не тільки ж п'ять чи вісім кілометрів, я думаю, громада, вона – і 10, і 15 кілометрів. Важливо зрозуміти де вони хотіли ці зупинки ставити. І я вам скажу, чи були у них обстріли там минулі, там пів року тому? Якщо там було тихо, то що ж їм без зупинок жити? А, можливо, це найбільш дешеве рішення – така форма зупинок? Тому давайте розберемося, потім будемо вішати ярлики на голів ... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, зараз Олександр Качура, потім заключне слово – Роман Лозинський. Будь ласка.

КАЧУРА О.А. Шановні колеги, дякую за увагу до моєї рідної Сумщини. Насправді я прошу нас запланувати поїздку якраз до цих громад. Я переконаний, що ми відвідаємо і рідний мій Конотоп також, який обстрілюють уже щодня по декілька раз ракетами, і інші. Там є насправді що подивитися, це дуже славетне місто, де московити колись отримали прочуханки від нашої армії. І потім другий раз так само Сумщина стала північним форпостом.

Тому для того, щоб більш багатогранно зрозуміти проблематику, специфіку нашого регіону, запрошую всіх щиро до Сумщини. Надіюся, що

ми це заплануємо, в формальному або неформальному комітетському якомусь такому складі нашому відвідаємо її.

Дякую.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Шановні колеги, те, що є різні позиції – це нормально. Але я нагадую всім, що, відповідно до Конституції України і профільних законів, в нас є контрольна функція. В нас є Хартія про місцеве самоврядування, в нас є субсидіарність, ми не маємо повноважень регулювати ті чи інші рішення органів місцевого самоврядування і не маємо наміру такого робити.

Але адекватність тих чи інших дій, я переконаний, нам треба робити всі такі громади відомими на всю країну. Складна зупинка за шість кілометрів до кордону – вибачте мене, це маленький приклад, давайте так, щоб це не було вирвано з контексту, це маленький приклад загальної тенденції.

Тому, шановні колеги, цим питанням, я дякую пані Христині, нам нагадали ще раз про адекватність тих чи інших пріоритетів, а далі ми своїми депутатськими зверненнями будемо з асоціаціями місцевого самоврядування на конгресі, будемо цю дискусію мати з громадами, щоб нагадувати їм, що зараз адекватніше переводити, кошти пересилати на Збройні Сили України зокрема, а не на складні зупинки в центрі своїх громад, 6 кілометрів від кордону, а потім прилітає туди керована авіаційна бомба і тоді: ой, а, може, це було неправильно. Давайте так, це наше повноваження, функції. Ми підняли питання, хтось може підтримати, хтось може не підтримати. Рухаємося далі.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, домовились. Тоді пан Роман готує звернення депутатське. Колеги, хто захочуть, можуть приєднуватись.

Колеги, я дуже прошу на наступне засідання нам секретаріат підготував табличку по роботі наших робочих груп. Я нагадаю, зараз їх в

комітеті працює 21 робоча група, а деякі групи в нас жодного разу не збиралися. У мене буде пропозиція, щоб ви уважно подивилися і ті групи, які за чотири роки не зібралися жодного разу, ми з вами вже один раз домовлялися, давайте ми їх все-таки ліквідуємо і не будемо робити вигляд, що в цьому напрямку комітет робить відповідну роботу.

Колеги, всім дякую. А, ще друге питання. Будь ласка, Роман.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Тут, я думаю, буде консенсус. Шановні колеги, у нас є блок поправок до Закону про мобілізацію, які стосуються органів місцевого самоврядування. Доступ представників асоціацій до цих засідань був сумнівним. Сьогодні у нас було проговорено зробити конструктивну пропозицію, звернутись до Комітету з питань національної безпеки і оборони провести спільне засідання коротке, регламентоване, без довгої якоїсь публічної чи політичної історії, чітке по поправках. Не спільне засідання, окреме їхнє засідання з залученням асоціацій місцевого самоврядування і депутатів профільного комітету. Вони вже будуть приймати рішення щодо такого засідання. Але я переконаний, у нас є декілька концептуальних блоків поправок, багато які дублюються. Це не сотні поправок, це не треба дні засідати. Я переконаний, декілька годин ефективної співпраці із залученням наших депутатів, профільного комітету і асоціацій. Тому, шановні колеги, якщо немає заперечень, якщо є консенсус, то ми таке звернення скеруємо, прохання до Комітету з питань безпеки і оборони. Чи немає застережень? Немає. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Застережень немає. Звернення скеруємо. Колеги, дякую. Засідання комітету є закритим.